

REGULAMENTUL
transporturilor auto de călători și bagaje

din 09.12.1999

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.137-138/362 din 27.10.2000

* * *

Notă: Vezi [Hot.Guv. nr.597 din 21.10.2009](#) privind unele măsuri de executare a [Legii nr.21-XVIII din 18 septembrie 2009](#) (pct.1 - se transferă Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor competențele ce țin de domeniul transporturilor și cele ce țin de domeniul infrastructurii drumurilor, exercitate anterior de Agenția Transporturi și, respectiv, de Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului)

Notă: Vezi [Hot.Guv. nr.1084 din 24.09.2008](#) cu privire la reorganizarea unor organe centrale de specialitate ale administrației publice (pct.1 - se instituie Agenția Transporturi prin reorganizarea Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor și Administrației de Stat a Aviației Civile)

Notă: Vezi [Hot.Guv. nr.357 din 23.04.2005](#) privind măsurile de reorganizare a unor ministere și autorități administrative centrale ale Republicii Moldova (pct.1 - se reorganizează Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor, prin separarea funcțiilor ce țin de domeniul telecomunicații, în Ministerul Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor)

Aprob
Ministrul Transporturilor
și Comunicațiilor al
Republicii Moldova
_____ V.CHEIBAȘ
9 decembrie 1999

Notă: Pe tot parcursul textului sintagma "transporturi în folos public" se exclude conform [Ordinului Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor nr.177 din 18.06.2002](#), în vigoare 08.08.2002

Notă: Pe tot parcursul textului Regulamentului sintagmele "Carnet de activitate pentru vehicul; carnet de activitate pentru vehicul" și "permis de execuție pentru rută" se substituie respectiv cu sintagmele "Carnet de corespondere pentru vehicul" și "Permis de activitate pentru traseu" conform [Ordinului Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor nr.154 din 30.08.2001](#)

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Regulament este elaborat în conformitate cu Codul transporturilor auto al Republicii Moldova art.2 și 54 ([Legea organică nr.116-XIV din 29.07.98](#), M.O. nr.90-91, 1998, art.581) și stabilește condițiile principale de efectuare pe teritoriul Republicii Moldova a transporturilor de pasageri și bagaje cu mijloacele de transport auto și este executoriu pentru întreprinderile de transport auto și posesorii mijloacelor de transport (în continuare *agenți transportatori*), precum și pentru întreprinderile, instituțiile, organizațiile și persoanele care beneficiază de serviciile transportului auto (în continuare *beneficiari*).

2. Agenții transportatori de toate formele de proprietate și organizatorico-juridice, care practică activitatea de transport în transportul auto de pasageri, trebuie să satisfacă necesitățile populației de prestare a serviciului de transport, asigurând în strictă corespondere cu legislația și actele normative ale Republicii Moldova securitatea circulației și siguranța pasagerilor, protecția mediului contra influenței negative a transportului auto, crearea comodităților maxime și a gradului înalt de cultură a deservirii pasagerilor în autogări și stațiile auto, în autobuze și taximetre, precum și de transportare și integritate a

bagajelor.

3. Administrarea de stat a transportului auto este exercitată de organul ramural al administrației publice centrale în interacțiune cu organele administrației publice locale și alte organe abilitate.

Administrația publică locală a municipiilor în care se practică activitatea de transportare a călătorilor cu transportul electric, auto și taximetric elaborează, în conformitate cu legislația în vigoare și prezentul Regulament Regulile transportării călătorilor și bagajelor cu transportul municipal în comun pe teritoriul respectiv.

4. Agenții economici pot efectua următoarele tipuri de transport de călători:

a) transporturi de călători și bagaje cu autobuze și microbuze cu itinerar pe rute prestabilite;

b) transporturi neregulate (ocasionale):

- transporturi în folos propriu;

- transporturi turistice;

c) transporturi în regim taxi.

5. În scopul asigurării dirijării de stat a activității de transport auto, reglementării utilizării transportului auto, sporirii calității și eficienței deservirii populației, întreprinderilor și organizațiilor, protecției mediului și sporirii siguranței transporturilor de pasageri, activitatea de transport auto a persoanelor juridice și fizice în Republica Moldova se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare.

6. Pentru fiecare mijloc de transport se eliberează "Carnet de corespundere pentru vehicul", de către Î.S. "Inspectoratul Transporturilor Auto". La transportarea pasagerilor sînt admise unitățile de transport proiectate, construite și dotate corespunzător de către uzinele specializate. Reutilarea unităților de transport din automobile mărfare în automobile destinate transportului de călători este interzisă. Asemenea automobile nu sînt admise la transportarea călătorilor.

[Pct.6 modificat prin [Ordinul Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor nr.27 din 11.03.2002](#)]

7. Noțiuni de bază

- *Călători (pasageri)* - persoane transportate cu un autovehicul, care nu participă la conducerea acestuia;

- *echipaj al mijlocului de transport auto* - grup de persoane care conduc și deservesc mijlocul de transport;

- *agent transportator* - orice persoană fizică sau juridică, care transportă cu autovehicule călători, bagaje și mărfuri ale agenților economici și cetățenilor ori execută sau organizează, din proprie inițiativă sau prin înțelegere cu expeditorul de mărfuri (destinatarul mărfurilor), operațiuni prevăzute în contractul de transport și expediție;

- *autogară (stație auto)* - complex de clădiri incluzînd o clădire cu sală de așteptare, case de bilete și alte încăperi destinate deservirii pasagerilor, peroane pentru îmbarcarea-debarcarea pasagerilor, locuri de parcare pentru transportul auto;

- *autopavilion* - construcție pentru protejarea de intemperii a pasagerilor și așteptarea mijloacelor de transport auto;

- *punct de oprire* - loc special amenajat pe parcurs destinat pentru îmbarcarea și debarcarea pasagerilor;

- *bagaj* - obiecte ale pasagerilor, transportate separat de el în secția de bagaje;

- *bagaj de mîină* - obiecte ale pasagerului care se permit a fi transportate fără plată în salonul autovehiculului;

- *chitanță (bilet) de bagaje* - document care confirmă plata și primirea bagajului la transport;

- *bilet* - document care confirmă plata și dreptul la călătorie al pasagerului, încheierea contractului de transport între agentul transportator și pasager, precum și existența asigurării obligatorii a pasagerului;

- *contract* - obligație reciprocă între autogară (stație auto) și agentul transportator;

- *rută* - parcursul stabilit anticipat al autovehiculului între anumite puncte;

- *cursă* - comunicație de pasageri pe o rută aprobată la o oră stabilită de orar;

- *orar de circulație* - grafic sau tabel, conținînd date despre timpul, locul și itinerarul efectuării

curselor;

- *tarif* - generalizare a taxelor de plată pentru transportarea pasagerilor și bagajelor;
- *trafalet* - indicator pentru informarea pasagerilor despre rută și regimul de parcurs al autobuzului;
- *foaie de parcurs* - document de evidență primară cu regim special prevăzut cu semne de protecție, serie și număr, tapate prin tipografie;
- *diagramă* - document eliberat de autogară sau stație auto, în care se indică numărul și prețul biletelor realizate;
- *autobuz* - automobil destinat, prin construcție, transportului a mai mult de 17 persoane (inclusiv conducătorul) și bagajelor acestora. Poate avea unul sau două niveluri (autobuz cu etaj);
- *minibuz (sau microbuz)* - autovehicul, destinat prin construcție, transportării a 10-17 persoane, pe scaune, inclusiv conducătorul auto;
- *autoturism* - autovehicul care, prin construcție și echipare, este destinat transportului de persoane, bagajului și/sau bunurilor acestora, și are maximum 9 locuri (inclusiv conducătorul);
- *licență* - document care confirmă dreptul agenților transportatori la activitatea de transport auto;
- *autorizație* - document care confirmă dreptul agentului transportator de a deservi ruta indicată;
- *listă de control* - document care confirmă persoanele transportate pe rute neregulate;
- *listă de evidență a biletelor* - document de evidență a biletelor eliberate pasagerilor și sumelor încasate de la transportarea călătorilor și a diagramelor pe rutele regulate;
- *transporturi în folos propriu* - operațiuni de transport fără încasarea unui tarif sau a echivalentului în natură ori în servicii al acestuia;
- *transporturi turistice* - operațiuni de transport efectuate contra plată la deservirea unui grup turistic;
- *carnet CFR* - foaie de parcurs destinată pentru transporturile ocazionale internaționale de călători;
- *transporturi în regim taxi* - operațiuni de transport efectuate contra plată la deservirea călătorilor cu autoturisme special amenajate.

8. Clasificarea transporturilor

După condițiile de lucru și ținerea evidenței transporturile de pasageri și bagaje se divizează în:

- *regulate* - îndeplinite pe rute stabilite anterior, conform tarifelor și periodicității stabilite de orar;
- *neregulate* - îndeplinite conform condițiilor stabilite în fiecare caz concret în conformitate cu capitolul VI al prezentului Regulament.

După lungime și teritoriul parcurs transporturile se divizează în:

- *urbane* - transporturi în limitele orașului sau localității;
- *suburbane* - transporturi între localități, precum și între localități și zonele colectivelor pomicole și vile, locurile de odihnă în masă ce intră în intravilanul orașului (localității) la o distanță de până la 50 km, inclusiv în limita teritoriului Republicii Moldova;
- *interurbane* - transporturi între localitățile Republicii Moldova la o distanță de peste 50 km;
- *internaționale* - transporturi peste hotarele Republicii Moldova sau de peste hotare în Republica Moldova.

După regimul de efectuare transporturile se divizează în obișnuite, rapide - cu un număr limitat de opriri intermediare și expres - fără opriri intermediare.

II. DREPTURI, OBLIGAȚII ȘI RESPONSABILITĂȚI

9. Pasagerul are dreptul:

- să procure biletul sau documentul de călătorie respectiv pentru oricare rută regulată în modul stabilit. Pasagerului i se poate refuza călătoria în cazul lipsei locurilor libere, încălcării de către el a ordinii publice, tentativei de a transporta bagaje sau bagaje de mână interzise spre transportare, conform nomenclatorului, greutateii sau gabaritelor;
- să fie însoțit de un copil în vârstă de până la 6 ani inclusiv, care va călători gratis, dacă el nu ocupă loc aparte de șezut, iar în cazul când este însoțit de cîțiva copii în vârstă de până la 6 ani pentru fiecare copil, în afară de unul transportat gratis, să achite 50% din costul total al călătoriei pasagerului matur cu dreptul de a ocupa loc separat pentru șezut. Călătoria copiilor în vârstă de la 6 până la 10 ani inclusiv este

achitată în mărime de 50% din costul deplin al călătoriei pasagerului matur, avînd dreptul a ocupa loc separat pentru șezut. Călătoria copiilor în vîrstă de peste 10 ani se achită conform tarifului deplin;

- să transporte cu sine gratis bagajul de mîină în volumul stabilit de prezentul Regulament;
- în cazul sistării forțate a călătoriei pînă la încheierea ei din cauza bolii sau accidentului să primească costul călătoriei și transportului bagajelor pentru distanța neparcursă;

- pînă la plecarea autobuzului în cauză să restituie biletul în casa de bilete și să primească suma achitată (inclusiv comisioanele) în cazul plecării autobuzului cu întîrziere mai mare decît o oră, în cazul neacordării locului indicat pe bilet sau dacă pasagerului i s-a acordat un loc în autobuz de clasă mai joasă decît pentru cea care i s-a vîndut biletul. Dacă pasagerul este de acord să călătorească cu autobuzul de clasă mai joasă, lui i se restituie diferența dintre suma achitată și plata convenită pentru călătoria în aceste condiții. Dacă este pus la dispoziție un autobuz (taximetru), călătoria cu care costă mai mult decît a achitat pasagerul, plata suplimentară nu se achită;

- în cazul întîrzierii la autobuz în decursul a 3 ore, iar în cazul întîrzierii din motive de boală sau din cauza accidentului - în decursul a 72 de ore din momentul plecării autobuzului, să înnoiască documentele de călătorie, achitînd suplimentar 25% din costul biletului sau să primească costul călătoriei minus 25% din costul biletului și comisionul achitat. Pentru înnoirea biletului de călătorie, în cazul întîrzierii cu peste 72 ore, pasagerul se adresează cu o cerere în scris către șeful autogării (stației auto), anexînd documentele ce confirmă îmbolnăvirea sau accidentul;

- la întoarcerea biletului în casa de bilete nu mai tîrziu decît cu 2 ore pînă la plecarea autobuzului să primească costul deplin al călătoriei minus comisionul achitat pentru vînzarea preliminară, iar la întoarcerea biletului mai tîrziu de acest termen, însă nu mai tîrziu decît cu 15 minute pînă la plecarea autobuzului, să primească costul călătoriei minus 15% din costul biletului și comisionului achitat pentru vînzarea preliminară a biletului;

- să transporte contra plată conform tarifului stabilit bagaje în mărimi stabilite de prezentul Regulament, animale (cîini, pisici), animale mici și păsări în cuști;

- să declare valoarea bagajelor predate la transport, achitînd taxa stabilită;

- la recuperarea prejudiciului cauzat;

- să primească la timpul util informația deplină despre serviciile de transport, condițiile și modul circulației.

Pasagerul este obligat:

- să se călăuzească de prezentul Regulament;

- să procure bilet pentru călătorie și pentru transportarea bagajelor în concordanță cu costul călătoriei, să ocupe locul indicat pe bilet, să păstreze biletul pînă la sfîrșitul călătoriei și să-l prezinte la cererea persoanelor cu drept de control;

- să sosească la locul îmbarcării în autobuz nu mai tîrziu decît cu 15 minute pînă la plecarea lui;

- să urce (coboare) după oprirea mijloacelor de transport doar de pe platforma de îmbarcare, iar în lipsa atarei platforme - de pe trotuar sau marginea drumului.

Dacă aceasta este imposibil, din partea părții carosabile cu condiția că nu va periclita și nu va crea obstacole pentru alți participanți la trafic.

Pasagerul poartă răspundere conform legislației Republicii Moldova și poate fi expulzat din mijlocul de transport pentru încălcarea ordinii publice, nerespectarea clauzelor prezentului Regulament, precum și pentru orice prejudiciu cauzat din vina lui, inclusiv pentru deteriorarea sau murdărirea autobuzului.

Pasagerului i se interzice:

- în timpul deplasării să sustragă atenția șoferului de la conducerea mijlocului de transport;

- să transporte obiecte ascuțite și de tăiat, arme de foc fără huse sau neambalate, substanțe otrăvitoare, explozive, toxice, ușor inflamabile, caustice și rău mirositoare, precum și obiecte, care ar putea murdări îmbrăcămintea altor pasageri și salonul mijlocului de transport auto, bagaje și bagaje de mîină voluminoase, care creează obstacole la trecerea pasagerilor;

- să fumeze și să folosească băuturi alcoolice, să se afle în stare de ebrietate și îmbrăcămintă murdară, care ar putea murdări alți pasageri și banchetele;

- să creeze obstacole și să activeze mecanismele de deschidere și închidere a ușilor, în afara

- cazurilor de evitare a avariilor și accidentelor, să deschidă ușile pînă la oprirea deplină a autovehiculului;
- să scoată prin ferestrele deschise mîinile și capul;
  - să folosească utilajul de avariere fără necesitate, în afara cazurilor excepționale;
  - să introducă schimbări în bilete și să le transmită altor persoane;
  - să blocheze cu bagajele și bagajele de mînă trecerile și accesele la ușile de intrare și ieșire ale saloanelor, să transporte bagajul în salon și pe banchetele autobuzelor, care au secții de bagaje,
  - să urce, să coboare, să țină deschise sau să forțeze deschiderea ușilor autovehiculului de transport în comun de persoane în timpul mersului acestuia;
  - să călătorească pe scările tramvaielor, troleibuzelor, autobuzelor sau ale altor mijloace de transport ori stînd în picioare în caroseria autocamioanelor;
  - în cazul opririi sau staționării să deschidă ușile autovehiculului decît după ce s-au asigurat că nu există nici un pericol;
  - se interzice în mod nejustificat aflarea pe carosabilul drumului după coborîrea din autovehicul;
  - să arunce din vehicul obiecte de orice preț.

10. Drepturile, obligațiile și responsabilitatea echipajului

Echipajul are dreptul:

- să ceară de la pasageri îndeplinirea obligațiilor;
- să nu permită călătoria sau să dea jos la oprirea cea mai apropiată pasagerul, care a încălcat cerințele prezentului Regulament și obligațiile conform contractului de transport sau ca urmare a purtării, bolii acestuia și din alte cauze, care ar putea pune în pericol restul pasagerilor;
- să nu elibereze bagajul fără o cercetare suplimentară, dacă nu a fost confirmată documentar predarea bagajelor;
- să primească de la serviciile de control explicații în vederea încălcărilor comise.

Echipajul este obligat:

- să se călătorească de prezentul Regulament, [Regulamentul circulației rutiere](#), regulile exploatarei tehnice a autobuzului, instrucțiunea de funcție și să îndeplinească indicațiile serviciilor de dispecerat în cazul transporturilor regulate;
- să dispună și să prezinte pentru control organelor abilitate cu funcții de control documentele de înmatriculare a mijlocului de transport, legitimația de șofer, autorizație legalizată și altă documentație necesară în dependență de tipul de transportare;
- în cazul staționării forțate pînă la încheierea rutei din cauza defectelor tehnice, bolii echipajului sau accidentului rutier să asigure deplasarea călătorilor pînă la punctul destinat sau inițial;
- să asigure cu strictețe respectarea [Regulamentului circulației rutiere](#) și altor acte normative ce reglementează asigurarea securității circulației rutiere la transportarea pasagerilor;
- să respecte itinerarul și orarul de circulație;
- să supravegheze respectarea de către pasageri a prezentului Regulament, amplasarea bagajelor și bagajelor de mînă, să primească, să plaseze și să elibereze bagajele în punctele de oprire prevăzute de orar;
- să controleze dispunerea de bilete de călătorie și transport bagaj și conformitatea acestora;
- să întrețină mijlocul de transport în stare tehnică și sanitară convenită;
- să aibă aspect îngrijit și să mențină curățenia și ordinea la locul său de lucru și în salon;
- să fie politicos și amabil cu pasagerii, intransigent față de neajunsurile în deservirea pasagerilor și neîntîrziat să lichideze aceste neajunsuri;
- să anunțe denumirea stațiilor și timpul de staționare în acestea;
- să oprească autobuzul la semnalul persoanelor cu drept de control, să îndeplinească indicațiile lor și să acorde ajutor la efectuarea controlului.
- să efectueze la autogări și stațiile auto îmbarcarea pasagerilor cu bilete, iar pe parcurs să elibereze bilete cu înscrierea în fișa de evidență a biletelor. Să elibereze fiecărui pasager bilet. Să nu efectueze îmbarcarea călătorilor fără bilete.

Echipajului i se interzice:

- plecarea în cursă fără documentația de parcurs și documentele care acordă dreptul de

transportare a pasagerilor;

- transportarea pasagerilor fără bilete.

Notă: Vezi Rectificarea din Monitorul Oficial nr.11-13 din 01.02.2001 pag.86

- să încalce fără motive întemeiate orarul de circulație;
- să înceapă deplasarea pînă la închiderea deplină a ușilor și să deschidă pînă la oprirea mijlocului de transport;
- să transporte pe banchetele dinainte ale taximetrelor copii în vîrstă de pînă la 12 ani, chiar dacă sînt ținuți în brațe de persoane majore;
- să transporte în salon obiecte neprevăzute de condițiile tehnice, piese de schimb și recipiente cu lichide tehnice;
- să fumeze în salon, să folosească aparatajul audio și video, dacă pasagerii au obiecții referitor la aceasta;
- să transporte persoane peste numărul locurilor prevăzute în instrucția uzinei producătoare;
- îmbarcarea călătorilor în afara opririlor prevăzute de itinerar.

11. Drepturile, obligațiile și responsabilitatea agenților transportatori.

Agenții transportatori au dreptul:

- să ceară de la beneficiari, inclusiv pasagerii, respectarea clauzelor [Legii transporturilor](#), [Codului transporturilor auto](#) și ale prezentului Regulament;
- să anuleze cursa în condiții, care el nu le-a putut prevedea și evita, necătfînd la toate măsurile întreprinse;
- să fixeze în documentele asupra bagajelor starea bagajelor sau a ambalajului acestora, în cazul divergențelor cu pasagerul să refuze primirea bagajului.

Agentul transportator este obligat:

- să se călăuzească de prezentul Regulament;
- să asigure prezentarea la timp a autobuzelor în stare tehnică și sanitară convenită, călătoria în siguranță și confortabilă conform contractului de transport și orarul aprobat;
- să ia măsuri de preîntîmpinare a avariilor și accidentelor;
- să asigure călătoria pasagerilor pînă la punctul terminus al rutei fără cheltuieli suplimentare pentru aceștia în cazul anulării călătoriei din cauza defecțiunii tehnice a autovehiculului;
- să realizeze măsuri de reducere a acțiunii nocive a transportului auto asupra sănătății oamenilor și mediului;
- să încheie cu organizațiile de asigurare contracte de asigurare obligatorie a pasagerilor;
- să asigure acordarea primordială a transportului auto în scopul lichidării consecințelor calamităților naturale, catastrofelor, avariilor și altor situații excepționale;
- să respecte drepturile cetățenilor preconizate de legislația Republicii Moldova vizînd călătoria cu înlesniri pe rutele regulate;
- să îndeplinească însărcinările de stat în vederea asigurării necesităților apărării și securității statului.

Agentul transportator, în conformitate cu legislația Republicii Moldova, poartă răspundere materială pentru:

- prejudiciul cauzat în urma decesului sau vătămării sănătății oamenilor la folosirea transportului auto;
- pierderea, lipsa, alterarea sau deteriorarea bagajului primit pentru transportare, deteriorarea drumurilor și altor mijloace tehnice ce asigură circulația;
- prejudiciul cauzat mediului;
- să formeze echipajele din conducători auto ce posedă permise de conducere de categoriile respective, vechime în muncă de cel puțin 3 ani;
- să organizeze cursuri de reciclare profesională a echipajelor;
- să asigure controlul medical (atestarea medical - profesională) a șoferilor;
- zilnic să efectueze examenul medical al conducătorilor de transport și controlul tehnic al unităților

de transport înainte de a ieși pe rută cu înscrierea în registrele respective.

III. ORGANIZAREA TRANSPORTURILOR REGULATE

12. Rutele regulate se organizează în baza analizei legăturilor economice și sociale dintre localități, luându-se în considerație deplasările populației, legătura cu alte tipuri de transport și rutele de transport auto de călători în vigoare.

13. Organizarea rutelor noi, modificarea sau închiderea celor existente se efectuează:

a) a celor urbane - de către agenții transportatori, de comun acord cu organele administrației publice locale;

b) suburbane - de către agenții transportatori, de comun acord cu organele administrației publice locale și aprobarea de către organul administrației publice centrale de ramură;

c) interurbane - de către organul administrației publice centrale de ramură;

d) internaționale - de către organul administrației publice centrale, de comun acord cu organele de administrare a transporturilor auto ale altor state, în baza acordurilor internaționale și în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Transporturile internaționale de pasageri se vor efectua în baza acestui Regulament, Convențiilor internaționale, la care Republica Moldova este parte, acordurilor internaționale, legislației țărilor de trecere. Agenții transportatori la transporturi internaționale de pasageri vor face tot posibilul de a executa și alte Convenții internaționale în domeniu.

14. Antrenarea agenților transportatori pentru efectuarea transporturilor regulate se va efectua conform Regulamentului dat și în baza Regulamentului privind modul de atribuire a rutelor regulate de pasageri spre deservire după agenții transportatori.

15. Transporturile regulate de pasageri sînt organizate pe drumurile, starea cărora în decursul întregului an corespunde standardelor în vigoare.

Deschiderea rutelor noi se permite după controlul stării drumurilor, pe care ele trec, în comun cu reprezentanții organizațiilor rutiere, poliției rutiere și ai agenților transportatori interesați în vederea corespunderii stării drumurilor, acceselor la autogări, stații auto, punctele de oprire și drumurilor provizorii de ocolire cerințelor siguranței circulației și protecției transportului auto. Totalurile controlului se fixează într-un act respectiv, în baza căruia se întocmește pașaportul rutei, indicîndu-se distanțele dintre punctele de oprire, condițiile rutiere, existența serviciilor de deservire (SAC, SDT, parcări, hoteluri), altei informații necesare.

Se stabilește viteza calculată de circulație pe fiecare sector al rutei, durata staționărilor și timpul aflării în cursă. Luîndu-se în vedere cerințele populației, se stabilește cea mai rațională și acceptabilă oră de plecare din punctele inițiale și finale ale rutei și se întocmește orarul de circulație și tabelul costului călătoriei.

16. De dreptul de a închide provizoriu ruta, inclusiv în tranzit, în cazul condițiilor rutiere și meteorologice nefavorabile sau cataclismelor dispune șeful autogării, stației auto și poliția rutieră. Despre aceasta este informat imediat organul respectiv al administrației publice locale, autogările și stațiile auto plasate pe traseul rutei provizoriu închise, agenții transportatori antrenați, iar în cazul închiderii rutelor interurbane și internaționale - suplimentar organul administrației publice centrale de specialitate în domeniul transporturilor. În cazul stării nesatisfăcătoare a drumului - de asemenea și organizația rutieră, de competența căreia el este.

17. Informația privind deschiderea, închiderea sau modificarea rutelor de pasageri se prezintă autogărilor și stațiilor auto cu 10 zile, iar în punctele de oprire - în ajunul modificării rutei. Referitor la rutele urbane și suburbane informația este comunicată de către organele administrației publice locale prin intermediul presei locale.

18. În scopul deservirii calitative și eficiente a pasagerilor pe rutele suburbane, interurbane și internaționale organele administrației publice locale atrag mijloace bugetare, extrabugetare și private pentru construcția, dotarea și susținerea activității autogărilor, stațiilor auto și punctelor de oprire.

Autogările și stațiile auto trebuie să aibă case de bilete și, în dependență de volumul și caracterul transporturilor, - camere de păstrare a bagajelor și bagajelor de mîină, săli de așteptare, camere ale

mamei și copilului, bufete și restaurante, încăperi pentru deservirea sanitaro-igienică a pasagerilor, precum și camere pentru odihna șoferilor și taxatorilor, încăperi de serviciu pentru persoanele care nemijlocit deservesc pasagerii. Amplasarea autogărilor și stațiilor auto în orașe și localități trebuie să asigure deservirea comodă a pasagerilor.

Pe teritoriul învecinat cu autogările și stațiile auto trebuie să fie peroane pentru trecerea pasagerilor pînă la transportul auto, dotate cu indicatoare și îngrădite, precum și de parcări pentru transportul auto.

La autogări și stații auto se expun pentru informarea pasagerilor orarul de circulație a autobuzelor pe toate rutele, tabelele costului călătoriei pasagerilor și transportării bagajelor, schemele planificării saloanelor autobuzelor de tipurile principale folosite, clauzele de bază ale Regulamentelor, precum și anunțuri despre timpul începerii și încheierii lucrului caselor de bilete, indicatoarele ieșirii spre îmbarcare, numerele platformelor cu indicatoarele denumirilor rutelor și timpului de plecare.

Punctele de oprire se dotează, în măsura posibilităților, cu case de bilete, autopavilioane și locuri acoperite pentru așteptarea pasagerilor și se înzestreaază cu indicatoarele intervalelor de timp de circulație sau orare. Orarul sosirii și plecării se expune în cazul intervalelor de circulație de peste 20 minute.

Locurile de amplasare a punctelor de oprire sînt coordonate cu organele locale și poliția rutieră.

Pentru staționarea taximetrelor în orașe și localități primăriile organizează parcări speciale amenajate.

Reparația și întreținerea punctelor de oprire și parcărilor pentru taximetre în orașe și localități se execută de către primăriile respective.

19. Transportul auto se prezintă pentru îmbarcare: cu 25 minute pînă la plecarea autobuzelor care au secții de bagaje, cu 15 minute pînă la plecarea autobuzelor de tip obișnuit (fără secție de bagaje în afara salonului).

20. Transportul de pasageri pe rutele interurbane și internaționale se efectuează după numărul de locuri de șezut stabilit de uzina producătoare a transportului auto, luîndu-se în vedere restricțiile și completările stipulate în [Regulamentul circulației rutiere](#), și de către organul administrației publice centrale de ramură.

În autobuzele care circulă pe rutele urbane și suburbane locurile pe scaune nu se numerotează, iar transportarea călătorilor se efectuează în conformitate cu capacitatea nominală a autobuzului (microbuzului), conform pașaportului uzinei producătoare.

21. Îmbarcarea pasagerilor în autobuze pentru rute urbane și suburbane se efectuează conform rîndului prin ușa din urmă, ieșirea - prin ușa din față.

Dacă autobuzul are trei sau patru uși, prin ușa din față se efectuează doar ieșirea pasagerilor, prin cea din urmă - doar urcarea, iar prin ușa din mijloc - urcarea și coborîrea pasagerilor.

Dacă autobuzul are o singură ușă, intrarea se efectuează după coborîrea pasagerilor din autobuz.

Prin ușa din față a autobuzului au dreptul la îmbarcare: pasagerii cu copii de vîrstă preșcolară, femeile gravide, persoanele de vîrstă înaintată, invalizii cu semne vizibile de invaliditate, copiii din clasele primare, persoanele care efectuează controlul.

Pentru pasagerii cu copii de vîrstă preșcolară, femeile gravide, invalizii și cetățenii de vîrstă înaintată sînt rezervate primele patru locuri din partea stîngă. Aceste locuri trebuie să fie marcate cu indicatoare, conținînd inscripția "Pentru pasagerii cu copii și invalizi". Alți pasageri, care au ocupat aceste locuri, sînt obligați să le elibereze pentru cetățenii menționați.

Intrarea pasagerilor în autobuz și ieșirea din el se efectuează după oprirea deplină a autobuzului.

Se interzice îmbarcarea și debarcarea pasagerilor în punctele neprevăzute în orar și interzise de [Regulamentul circulației rutiere](#).

22. Pentru efectuarea transporturilor de pasageri agenții transportatori trebuie să folosească material rulant în stare tehnică bună, care corespunde cerințelor documentației normativ-tehnice și [Regulamentului circulației rutiere](#). Mijloacele de transport auto înainte de ieșirea în cursă trebuie să fie examinate minuțios și spălate bine.

În salon trebuie să fie indicatorul cu numele și prenumele membrilor echipajului, trusa medicală, mijloace antiincendiar, perdele la ferestre, huse și rezemătoare pentru cap la banchetele moi, precum și

extrasul din dispozițiile principale ale prezentului Regulament.

Autobuzele trebuie să aibă pe parbrize indicatoare cu denumirea punctelor inițial și final ale rutei și laterale cu indicarea punctelor inițial, final și a punctelor intermediare principale pe parcursul autobuzului. Pe rutele urbane și suburbane suplimentar se indică numărul rutei.

Controlul asupra dotării depline a autobuzelor se pune în sarcina lucrătorilor autogărilor și stațiilor auto, dispecerilor de circulație de la dispeceratele liniare. Transportul auto care nu corespunde cerințelor principale de dotare sînt întoarse în parc cu întocmirea unui act respectiv.

23. Echipajul mijlocului de transport auto trebuie să dispună de: foaie de parcurs, fișă de evidență a biletelor, tabelul costului călătoriei, orarul deplasării, schema rutei, carnet de corespundere pentru vehicul, permis de activitate pentru traseu, precum și o rezervă de bilete de călătorie pentru a fi eliberate pasagerilor în punctele de oprire, unde nu sînt case de bilete.

IV. ORGANIZAREA VÎNZĂRII BILETELOR

24. Documente pentru dreptul de călătorie a pasagerilor sînt biletele de forma stabilită. Forma biletelor, modul vînzării și folosirea lor, termenul lor de valabilitate se stabilesc de către organul administrației publice centrale de ramură. Biletul trebuie să conțină datele principale: denumirea autogării (stației auto) de plecare și de destinație; numărul biletului scris prin metoda tipografică, costul biletului, data eliberării biletului, data și ora plecării, numărul locului, locul eliberării.

Vînzarea biletelor se fixează în fișă de evidență a biletelor.

25. Pentru călătoria cu autobuzul pasagerul este obligat să procure biletul de călătorie, iar pentru transportarea bagajelor - biletul de bagaje, achitînd costul conform tarifelor în vigoare.

Biletul de călătorie este valabil doar pentru autobuzul de cursa, numărul căreia și data plecării sînt indicate pe el.

Biletele fără indicarea stației de destinație, cu denumirea autogării sau stației auto indicate eronat sau cu corectări și alte incorectitudini se consideră nevalabile.

În cazul pierderii biletului duplicatul nu se eliberează, costul biletului nu se restituie, pretențiile nu se primesc, pasagerului nu i se permite călătoria. Pe rutele interurbane și internaționale, pasagerului, care a pierdut biletul, i se permite călătoria, dacă numele lui fixat în borderoul de casă este confirmat prin documente ce atestă identitatea.

26. Pentru călătoria pasagerilor și transportarea bagajelor vînzarea biletelor se efectuează de către casele autogărilor, stațiilor auto și punctelor de oprire, iar în punctele de oprire, unde vînzarea de casă a biletelor nu este organizată - de către șoferii autobuzelor.

În autobuzele de rută urbană cu tarif unic se poate practica autotaxarea. Călătorul achită taxa pentru călătorie și transportarea bagajului prin compostarea tichetelor respective.

În autobuzele de rută urbană sau suburbană care sînt deservite de taxatori, călătorul achită călătoria și transportarea bagajului nemijlocit la taxator cu eliberarea biletelor respective. În cazul în care taxatorul lipsește, achitarea se efectuează nemijlocit la conducătorul autovehiculului.

Transportarea călătorilor pe rutele urbane se organizează în baza:

- abonamentelor lunare;
- abonamentelor lunare pentru elevi și studenți;
- legitimațiilor unor categorii de pasageri care beneficiază de facilități conform legislației.

În dependență de volumul și caracterul fluxului de pasageri casele de vînzare a biletelor se deschid pentru anumite direcții și tipuri de transporturi.

În transportul de călători cu autobuzele de rută urbană sau suburbană poate fi prevăzută călătoria în bază de abonament lunar, semilunar, nelimitat, pot fi prevăzute călătorii limitate în decursul zilei și săptămîinii pe anumite direcții etc.

27. Lucrul caselor de bilete trebuie să fie organizat în așa mod, ca să fie asigurată primirea rapidă de către pasageri a biletelor de călătorie, excluzîndu-se posibilitatea expedierii autobuzelor cu locuri libere în cazul existenței pasagerilor.

Vînzarea biletelor se efectuează:

- a) de către casele vînzării preliminare cu 10 zile pînă la plecare și se încheie la ora 17.00 în ajunul

zilei plecării.

Vînzarea preliminară a biletelor este organizată de administrațiile autogărilor (stațiilor auto). Casele vînzării preliminare (inclusiv cu furnizarea la domiciliu) efectuează vînzarea biletelor nu mai mult de 75% din locurile în autobuze, 25% din locuri pentru fiecare cursă sînt rezervate pentru vînzarea curentă.

Pentru vînzarea preliminară și furnizarea la domiciliu se percepe un comision în mărimile stabilite de tarifele pentru călătoria cu autobuzele;

b) de către casele vînzării curente ale punctelor inițiale de plecare în ziua plecării autobuzului;

c) la autogările (stațiile auto) din momentul sosirii autobuzului sau primirii informației despre existența locurilor libere în autobuz.

Casele de bilete ale autogărilor (stațiilor auto) trebuie să lucreze într-un regim, care permite pasagerilor la timp să întocmească documentele de călătorie.

Casele de bilete ale autogărilor și stațiilor auto încheie vînzarea biletelor: în punctele inițiale ale rutei cu 5 minute pînă la plecare; în punctele intermediare nemijlocit înainte de plecarea autobuzului.

28. Casele autogărilor și stațiilor auto trebuie să fie dotate cu indicatoare, care să conțină: numărul casei, timpul începerii și încheierii lucrului casei, numele și prenumele casierului, precum și denumirea punctelor de destinație sau rutelor pentru care se vînd biletele.

Pe fiecare casă, care realizează bilete în oricare direcție, pentru informarea pasagerilor se afișează înștiințarea "Bilete se vînd pentru toate direcțiile".

29. Biletele pentru călătoria cu autobuze se vînd contra numerar, iar în unele cazuri la prezentarea documentelor corespunzătoare, prin transfer.

Vînzarea biletelor de către case se efectuează conform rîndului. Dreptul de procurare a biletelor în afara rîndului se acordă pasagerilor în concordanță cu legislația în vigoare.

30. Vînzarea biletelor pentru călătoria cu autobuze pe rute interurbane se efectuează conform numărului de locuri pentru șezut. La deservirea rutelor interurbane de către 2 șoferi locul nr.3 este rezervat pentru odihna șoferului al doilea. Pasagerii sînt obligați să ocupe locurile, numerele cărora sînt indicate pe bilete.

Se permite vînzarea biletelor și transportarea pasagerilor pe rutele suburbane cu lungimea de pînă la 50 km conform capacității nominale, stabilite de uzina producătoare. Pe rutele interurbane cu lungimea de peste 50 km biletele se realizează numai conform locurilor pe banchete.

31. Casierul are dreptul să refuze vînzarea biletelor în următoarele cazuri:

a) dacă nu sînt locuri libere în autobuz;

b) dacă pasagerul se află în stare de ebrietate sau bolnav într-atît, că poate să tulbure liniștea altor pasageri;

c) dacă conținutul bagajului sau bagajului de mîină este interzis de a fi transportat conform nomenclatorului, greutateii sau gabaritelor.

32. Călătoria conform tarifelor preferențiale a unor categorii de pasageri, enumerate în anexa la prezentul Regulament, se permite doar persoanelor care beneficiază de acest drept în concordanță cu legislația și hotărîrile Guvernului Republicii Moldova, la prezentarea de către ei a documentelor respective care atestă acest drept.

V. ORGANIZAREA TRANSPORTĂRII ȘI PĂSTRĂRII BAGAJELOR ȘI BAGAJELOR DE MÎNĂ

33. Transportarea bagajului și bagajului de mîină.

Pasagerul are dreptul să transporte în autobuz bagaje, achitînd costul transportării conform tarifelor stabilite. La transport se admite bagajul cu gabarite în limita 60x40x20 - 100x50x30 cm și cu greutatea nu mai mare de 60 kg.

Bagajul se transportă în secția de bagaje, iar în lipsa secției de bagaje - în salonul autobuzului, norma pentru un pasager fiind: în autobuze fără secție de bagaje - un loc; în autobuze cu secție de bagaje - 2 locuri.

Pentru transportarea bagajului de mîină (obiecte cu greutatea pînă la 30 kg) cu gabarite nu mai mari de 60x40x20 cm, care nu incomodează alți pasageri, plata nu se percepe.

Pentru transportarea bagajului cu mărimea de peste 60x40x20 cm în autobuze de rută suburbană și interurbană pasagerul procură bilet de bagaje de forma stabilită.

Biletul de bagaje poate fi procurat la casele de bilete sau la controlorul care dirijează îmbarcarea, iar în lipsa caselor - la șofer sau taxator.

În autobuzele de rută urbană cu tarif unic autotaxarea pentru transportarea unui loc de bagaj călătorul o efectuează prin compostarea unui tichet.

La predarea bagajului în secția de bagaje a autobuzului pasagerului i se eliberează un jeton cu număr (etichetă), duplicatul (cotorul) căruia se fixează de bagaj. În punctul de destinație bagajul este eliberat pasagerului la prezentarea jetonului cu număr (etichetei). Jetoanele cu număr (etichetele) sînt fabricate de către agenții transportatori de sine stătător și se eliberează echipajului autobuzului spre decontare.

În autobuze fără secție de bagaje locul pentru bagaj este stabilit nemijlocit de către șofer în așa mod, ca să fie asigurată trecerea fără obstacole a pasagerilor prin ușile de intrare și ieșire.

Pe unele rute bagajul poate fi transportat separat de pasager cu automobile de bagaje. În acest caz pasagerului i se eliberează chitanța de bagaje ca confirmare a primirii bagajului.

Pasagerul are dreptul la predarea bagajului la transport să declare valoarea lui, achitînd taxa stabilită. Valoarea declarată nu trebuie să depășească costul real al bagajului.

În caz că valoarea bagajului declarată de pasager este mare, transportatorul are dreptul să ceară de la pasager prezentarea spre examinare a conținutului bagajelor și, dacă în flagrant nu corespunde suma valorii declarate și conținutul bagajului, să stabilească valoarea reală sau să refuze primirea bagajului cu valoare declarată.

Bagajele primite la transport separat de pasager trebuie să fie transportate pînă la punctul de destinație nu mai tîrziu de ziua sosirii pasagerului în acest punct conform orarului.

Bagajele se eliberează în punctul destinației prezentatorului chitanței de bagaje sau jetonului cu număr (etichetei).

Dacă chitanța de bagaje sau jetonul cu număr (eticheta) nu a fost prezentată, transportatorul eliberează bagajul doar cu condiția că pretendentul va dovedi dreptul său asupra bagajului.

Dacă dovezile prezentate nu sînt suficiente, transportatorul poate cere un gaj, care se restituie după expirarea unui an din ziua depunerii bagajului, sau la prezentarea dovezilor exhaustive.

Bagajul nerevendicat la sosirea mijlocului de transport, independent de faptul că a fost eliberată asupra lui sau nu chitanța, jetonul cu număr (eticheta), se transmite pentru păstrare responsabilă și transportatorul îl păstrează pe seama pasagerului.

Agentul transportator poate să încredințeze păstrarea bagajului persoanei terțe, în acest caz persoana în cauză are dreptul la o recompensă.

De integritatea bagajului și bagajului de mîină, transportat de pasager în salonul autobuzului, poartă răspundere însuși pasagerul.

Responsabilitatea în mărimea stabilită de prezentul Regulament pentru integritatea bagajelor transportate în secția de bagaje din momentul primirii la transport pînă în momentul eliberării lor este pe seama întreprinderii auto, căreia îi aparține mijlocul de transport auto, dacă altele nu sînt prevăzute de contract.

34. Păstrarea bagajelor și bagajelor de mîină

Păstrarea bagajului și bagajului de mîină se efectuează în camerele de păstrare ale autogărilor sau stațiilor auto, unde acestea sînt organizate. Orele de lucru ale camerelor de păstrare se stabilesc în dependență de orarul circulației, precum și condițiile locale.

Camerele de păstrare primesc de la pasageri obiecte la păstrare, independent de faptul, dacă aceștia dispun sau nu de documente de călătorie.

La păstrare nu sînt primite: substanțe ușor inflamabile, explozive, otrăvitoare, caustice, rău mirositoare, arme de foc, obiecte care murdăresc camera de păstrare și obiectele ce se află în ea.

Pasagerul are dreptul la predarea în camera de păstrare să declare valoarea totală sau a unor obiecte (locuri). Pentru declararea valorii obiectelor predate în camera de păstrare se percepe o taxă în mărimea stabilită.

În caz că costul obiectelor predate provoacă dubii, administrația autogării sau stației auto are dreptul să ceară prezentarea spre examinare a conținutului bagajului întru stabilirea costului lui real. În cazul refuzului pasagerului de a prezenta bagajul sau neacordului pasagerului în vederea evaluării costului lui real, obiectele la păstrare nu se primesc.

În camera de păstrare se primesc obiectele în ambalaj sau obiecte, pentru păstrarea cărora ambalajul nu este necesar.

Plata pentru păstrarea obiectelor predate camerei de păstrare se percepe conform tarifelor în vigoare. La predarea spre păstrare a obiectelor legate plata se percepe pentru fiecare loc aparte. O parte din zi se consideră zi completă.

Obiectele se primesc în camera de păstrare pentru o perioadă de pînă la 30 zile. Obiectele nerevendicate în decursul a 30 zile urmează a fi transmise organizațiilor comerciale locale pentru a fi realizate în modul stabilit.

La prezentarea chitanței de bagaje sau a jetonului cu număr (etichetei) asupra obiectelor nerevendicate în termen de 6 luni din momentul realizării bagajului pasagerul are dreptul să primească suma achitată agentului transportator pentru obiectele nerevendicate transmise organizațiilor comerciale, minus sumele care îi revin agentului transportator.

Păstrarea bagajelor de mîină poate fi organizată de asemenea în camerele de păstrare automate. Modul păstrării și responsabilitatea părților sînt stabilite de instrucțiunea cu privire la exploatarea camerelor de păstrare automate.

35. Operațiunile cu obiectele uitate și găsite

Asupra obiectelor, documentelor sau banilor găsiți administrația autogării (stației auto) întocmește un act în 3 exemplare, care se înregistrează într-un registru separat.

Obiectele, documentele sau banii uitați de pasageri șoferul sau taxatorul le transmite conform actului administrației autogării, stației auto sau punctului de oprire, iar la sfîrșitul lucrului un exemplar al actului este transmis administrației întreprinderii sale.

Conform actului obiectele se transmit camerei de păstrare sau la depozit, documentele - organelor de poliție, banii - în contabilitate.

Administrația autogării, stației auto sau punctului de oprire este obligată să anunțe despre obiectele găsite prin rețeaua de radioficare și să expună la un loc vizibil un anunț, în care se indică unde persoanele se pot adresa pentru a le primi.

Eliberarea obiectelor găsite se efectuează conform cererii în scris a pasagerului, sub semnătură, indicînd dovezile apartenenței obiectelor în cauză. Cheltuielile ce țin de expedierea și păstrarea obiectelor găsite sînt suportate de posesorul obiectelor. Obiectele găsite, costul cărora este mai mic decît costul păstrării, sînt eliberate în baza permisiunii în scris a șefului autogării, stației auto sau punctului de oprire.

Obiectele găsite se păstrează timp de 15 zile, apoi se realizează prin rețeaua comercială locală în modul stabilit.

36. Responsabilitatea pentru bagajul pierdut sau lipsă

Agenții transportatori, autogările și stațiile auto poartă răspundere materială pentru pierderea, vătămarea sau deteriorarea, lipsa obiectelor predate camerei de păstrare sau primite la transport, dacă nu vor dovedi, că aceasta a avut loc nu din vina lor.

Pentru pierderea și lipsa obiectelor predate camerei de păstrare agentul transportator sau autogara, stația auto poartă răspundere, respectiv, în următoarea mărime:

a) pentru bagajele primite la transport sau obiectele predate camerei de păstrare cu valoarea declarată - în mărimea valorii declarate, dacă nu va fi demonstrat, că ea este mai mică decît costul real;

b) pentru bagajul primit la transport fără valoarea declarată - în mărime de 0,1 salarii minime pentru un kg de greutate a bagajului, indicată în chitanța de bagaje sau jetonul cu număr (etichetă). Dacă greutatea bagajului nu este indicată, în calcul se iau 50 kg;

c) pentru obiectele predate camerei de păstrare fără valoare declarată - în mărime de 0,2 salarii minime pentru un kilogram de greutate indicată în chitanță;

d) pentru deteriorarea sau vătămarea obiectelor autogara sau stația auto achită suma, cu care s-a

redus costul.

Pentru transportarea cu întârziere a bagajelor agentul transportator achită o amendă în mărime de 10% din plata de transport pentru fiecare zi, considerînd ziua necompletă ca zi întreagă, însă nu mai mult de 50% din plata de transport.

Pasagerul este în drept să considere bagajul pierdut și să ceară compensarea costului lui, dacă bagajul nu va sosi în punctul de destinație în decursul a 10 zile după încheierea termenului de transportare a bagajului.

Dacă bagajul, pentru pierderea sau lipsa căruia agentul transportator a achitat recompensa cuvenită, va fi ulterior găsit, pasagerul este în drept să ceară eliberarea acestui bagaj, restituind recompensa primită pentru pierderea sau lipsa acestuia.

În cazul pierderii sau deteriorării bagajului transportat din vina agentului transportator la cererea pasagerului se întocmește un act în 3 exemplare și se semnează de șofer și pasager. Un exemplar al actului se transmite pasagerului.

VI. ORGANIZAREA TRANSPORTURILOR NEREGULATE

[Pct.37 exclus prin [Ordinul Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor nr.177 din 18.06.2002](#)]

38. Transporturi neregulate (ocasionale) de călători în folos propriu

Transporturile neregulate (ocasionale) de călători în folos propriu se efectuează în următoarele condiții:

- folosește vehicule deținute în proprietate sau arendate, care sînt conduse de către angajați ai agentului transportator;

- este o activitate accesorie sau auxiliară a celorlalte activități ale întreprinderii;

- persoanele transportate sînt angajații întreprinderii sau membrii de familie ai acestora, scopul transportului fiind deplasarea în interes de serviciu sau social.

Echipajul mijlocului de transport auto în timpul efectuării transporturilor trebuie să dispună de:

- foaia de parcurs;

- carnet de corespundere pentru vehicul;

- lista de control în care vor înregistrați călătorii transportați și care trebuie să fie semnată de conducătorul întreprinderii și legalizată prin aplicarea ștampilei.

În cazul cînd aceeași grupă de călători este transportată pe aceeași rută o perioadă mai îndelungată se permite îndeplinirea unei liste de control pe această perioadă cu indicarea punctelor inițial și terminus ale rutei.

Persoanele care vor fi transportate cu mijlocul de transport trebuie să posede legitimații de serviciu și să corespundă statelor de angajați ai întreprinderii.

Suplimentar pentru îndeplinirea rutelor neregulate internaționale în folos propriu:

- CFP;

- autorizații conform cerințelor acordurilor internaționale (în caz dacă sînt prevăzute de contractele bilaterale).

39. Transporturi turistice

Transporturile turistice se efectuează în condițiile deplasării în scopuri turistice a unui grup de persoane.

Echipajul mijlocului de transport auto în timpul efectuării transporturilor trebuie să dispună de:

- foaia de parcurs;

- carnet de corespundere pentru vehicul;

- lista de control în care vor fi înregistrați călătorii transportați, semnată de conducătorul întreprinderii și legalizată prin aplicarea ștampilei.

Suplimentar pentru îndeplinirea rutelor neregulate internaționale turistice:

- CFP;

- autorizații conform cerințelor acordurilor internaționale (în caz dacă sînt prevăzute de contractele

bilaterale).

Persoanele care vor fi transportate cu mijlocul de transport trebuie să posede documente de identificare corespunzător înscrierilor din lista de control.

Tarifele la efectuarea transporturilor turistice se stabilesc pe bază contractuală, dar nu mai mici de tarifele-minime pentru un pasager/kilometru aprobate conform legislației.

40. Listele de control

Listele de control de forma stabilită se eliberează de către organul abilitat de către Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor și sînt documente de evidență strictă, se întocmesc pentru fiecare cursă aparte cu completarea datelor necesare. După efectuarea transportului, lunar, listele de control trebuie restituite organului care le-a eliberat. Listele de control în copii sau în formă liberă, fără ștampilele agentului transportator și organului care le-a eliberat, se consideră nevalabile.

VII. TRANSPORTURI CU TAXIMETRE

Autoturismele pot fi folosite în scopuri comerciale în calitate de taximetre pentru deservirea atît a populației, cît și a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor.

Agentul transportator, care efectuează transporturi cu taximetre, trebuie să dispună de licența pentru genul de activitate în cauză, eliberată de organele abilitate.

La transporturi cu taximetre sînt admise persoane, care dispun de permis de conducere de categoria "B" sau "D" și au atins vîsta de 21 ani. Nu li se permite practicarea acestui gen de activitate cetățenilor, care conduc autovehicule cu dirijare manuală și au certificate medicale cu termen de valabilitate limitat.

După condițiile de transportare taximetrele se divizează în două tipuri:

a) taximetre de uz individual - care efectuează transporturi la solicitarea beneficiarului, folosind aparatele de taxat;

b) taximetre cu itinerar - care efectuează transporturi pe rută și conform orarului aprobat, utilizînd biletele.

Taximetrele de uz individual trebuie să aibă:

- pe caroserie - felinar distinctiv, care luminează în timpul de noapte, pe fondul oranj al căruia este aplicat simbolul taximetrelor - eșichierul, totodată trebuie să fie prevăzută deconectarea felinarului în cazul cînd taximetrul este ocupat de pasageri;

- în salon - aparatul de taxat și indicatorul cu numele șoferului, numerele de telefon ale agentului transportator, timpului de lucru al taximetrului, tariful și modul achitării călătoriei;

- la șofer - licența, chitanța de încasare a plății de forma stabilită.

Se prevede și aplicarea pe ușile din față, portbagaj și capot a simbolului transporturilor cu taximetre (eșichier), iar pe ușile din față - a emblemei agentului transportator și denumirii orașului, în care el este dislocat.

Taximetrele cu itinerar trebuie să aibă:

- în față, pe partea laterală și din spate - indicatorul numărului rutei cu iluminare în timp de noapte;

- pe indicatorul lateral, în afară de numărul rutei, trebuie să fie indicată denumirea punctelor inițial, final și intermediare principale;

- în față - semnal luminescent de control de culoare verde, care se aprinde, dacă în taximetrul cu itinerar sînt locuri libere;

- în salon - extras din prezentul Regulament cu indicarea costului călătoriei, numerelor de telefon ale agentului transportator, numelui șoferului, timpului de lucru și orarului de circulație;

- la șofer - licența, autorizația de deservire a rutei, bilete sau tichete de forma stabilită.

Se prevede și aplicarea în față, pe partea laterală și în spate pe caroseria taximetrului cu itinerar a simbolului transporturilor cu taximetre (eșichier).

Se interzice deplasarea transportului auto cu felinarele distinctive stabilite și simbolica transporturilor cu taximetre dacă șoferul nu dispune de documentația de licență pentru dreptul de practicare a acestui gen de activitate. Dacă sînt depistate asemenea cazuri, felinarele distinctive trebuie să fie demontate sau acoperite, iar simbolul taximetrelor să fie înlăturat.

Este interzisă deservirea pasagerilor cu aparate de taxat sau vitezometre defectate.

Timpul de lucru al șoferului taximetrului nu trebuie să depășească în linii generale 12 ore pe zi, luându-se în vedere timpul de lucru la locul permanent.

Numărul de pasageri admis spre transportare este stabilit de caracteristicile tehnice ale taximetrele, totodată nu trebuie să fie depășit numărul de locuri pentru șezut în salon.

În cazul solicitării depline a taximetrului se permite de a transporta suplimentar nu mai mult decât un copil în vîrstă de pînă la 6 ani. Copiii în vîrstă de peste 6 ani sînt egalați cu pasagerii maturi și ocupă loc separat pentru șezut. În caz că pasagerul matur este însoțit de cîțiva copii în vîrstă de pînă la 6 ani lor li se oferă un loc separat pentru doi copii.

Copiii pînă la 12 ani li se interzice de a ocupa locuri pe bancheta din față alături de șofer.

Taximetrele sînt puse la dispoziția pasagerilor:

a) la parcări - conform rîndului. Dreptul de a angaja taximetre în afara rîndului este acordat persoanelor în concordanță cu actele legislative și în primul rînd pasagerilor cu copii sugaci și de vîrstă preșcolară, femeilor gravide, invalizilor cu semne vizibile de invaliditate și persoanele, care au avut de suferit în urma accidentelor;

b) în afara parcărilor - la semnalul pasagerului prin ridicarea mîinii. Se interzice de a opri taximetrul în apropierea nemijlocită de locul parcării (mai puțin de 200 metri). Lîngă gări taximetrele pot fi angajate doar la parcări;

c) conform comenzilor preliminare prin telefonul de la domiciliu sau serviciu, precum și nemijlocit la punctele de dispecerat sau la agenții transportatori. Comenzile prin telefoanele de serviciu sînt primite, indicîndu-se numărul de telefon, denumirea organizației, funcția și numele persoanei care face comanda. Comenzile prin telefoanele - automat nu sînt primite. În cazul comenzilor preliminare nu este obligatorie plata în avans.

Autoturismele taximetre pot fi acordate și pentru deservirea întreprinderilor și organizațiilor conform acordurilor (contractelor) sau cererilor (comenzilor) cu achitarea plății conform tarifului contractual. În acest caz automobilele se acordă pe timpul convenit, iar persoanele împuternicite confirmă prin semnătura lor parcursul și timpul de lucru al taximetrului.

Îmbarcarea în taximetru și debarcarea pasagerilor se permite doar din partea dreaptă în direcția circulației, din partea trotuarului sau marginii drumului.

Este interzisă îmbarcarea sau debarcarea pasagerilor din autovehiculul oprit la culoarea roșie a semaforului, gestul persoanei care reglementează circulația sau în alt caz neprevăzut fără permisiunea șoferului. Deschiderea ușilor taximetrului pînă la oprirea lui deplină se interzice.

Pasagerul propune șoferului itinerarul de deplasare, iar dacă acesta nu a fost propus, șoferul este obligat să transporte pasagerul la locul solicitat pe calea cea mai scurtă. Șoferul are dreptul să refuze pasagerului deplasarea pe strada sau drumul indicat, dacă acesta nu corespunde cerințelor securității circulației.

Cu taximetrul de uz individual se admite transportarea fără plată a bagajului, care conform gabaritelor poate fi plasat liber în portbagaj cu capotul închis.

În salonul taximetrului se permite de a transporta diverse obiecte (tele-, videoaparataj și alte obiecte de uz casnic și cultural) care pot fi plasate liber pe banchetele din urmă, trec liber prin ușile taximetrului, nu deteriorează și nu murdăresc căptușeala și utilajul din salon, nu încurcă șoferului de a conduce automobilul și nu-i acoperă cîmpul vizual.

Cu taximetrul de itinerar se permite de a transporta fără plată un loc de bagaj cu gabaritele de pînă la 75x50x30 cm. Transportarea bagajului peste cantitatea indicată nu se permite.

Cu taximetre se permite transportarea cîinilor doar cu botniță, plasîndu-i pe podeaua caroseriei, totodată responsabilitatea de curățenia în salon o poartă pasagerul.

VIII. CONTROLUL ACTIVITĂȚII TRANSPORTULUI AUTO DE CĂLĂTORI

41. Controlul asupra activității transportului auto de călători la linie este exercitat de lucrătorii organelor abilitate, care dispun de legitimația cu drept de control. În afară de legitimație de control de forma stabilită persoana care efectuează controlul trebuie, în mod obligatoriu, să aibă documentație de

evidență strictă (formulare de acte și procese-verbale), care confirmă dreptul de a efectua controlul, uniformă respectivă, mașină special amenajată.

Persoana care efectuează controlul are dreptul să oprească pe parcurs mijlocul de transport auto ce transportă călători prin ridicarea mâinii sau bastonului de modelul stabilit.

Controlorul trebuie să fie echipat în uniformă specială și să respecte cerințele cu privire la staționarea vehiculelor fără a face prejudicii traficului asigurat.

Semnalul de oprire trebuie să fie dat pe un sector de drum drept nu mai puțin decît cu 100 m de la autovehiculul în mișcare în afara orașului. Nu se permite oprirea autobuzelor pe rutele urbane în timpul circulației.

Înainte de efectuarea controlului controlorul este obligat să prezinte șoferului sau taxatorului legitimația ce acordă dreptul la control. Șoferul și taxatorul sînt obligați să prezinte toate documentele solicitate pentru control, să acorde ajutor la efectuarea controlului, să îndeplinească toate indicațiile controlorului.

Dacă în autovehiculul ce transportă pasageri lipsește documentația necesară (de licență, de plată sau bilete, borderoul de control sau lista etc.) se întocmește un proces-verbal sau act de forma stabilită, care se expediază organelor respective în scopul de a se întreprinde măsurile prevăzute de lege.

În cazul depistării în mijlocul de transport a unui pasager cu bagaje interzise la transport persoana vinovată este amendată în modul stabilit și este dată afară din mijlocul de transport, necătfînd la faptul că a achitat costul călătoriei. Posesorul bagajului interzis la transport plătește amenda pentru fiecare loc de bagaje în mărimea prevăzută de tarife.

Dacă în transportul auto, care transportă călători pe rute regulate, a fost găsit un pasager cu bilet nevalabil sau fără bilet și nu beneficiază de dreptul la călătoria gratis, șoferului sau taxatorului i se aplică o amendă în modul stabilit de legislație sau se întocmește un proces-verbal sau act, călătorul procură biletul, iar șoferul sau taxatorul vinovat de transportarea pasagerului fără bilet în scopul însușirii încasărilor este tras la răspundere administrativă sau penală.

Călătorul, care nu a achitat plata pentru călătorie și a prezentat documente nevalabile pentru dreptul la călătoria fără plată, este obligat să plătească o amendă în modul stabilit de legislație și să achite costul călătoriei pentru întreg parcursul (de la locul urcării pînă în punctul de destinație).

Dacă pasagerul delincvent nu are bani, precum și în cazul refuzului pasagerului de a achita amenda sau plata pentru călătorie, se întocmește un proces-verbal, care urmează a fi expediat organelor judecătorești, iar pasagerul părăsește transportul auto.

Procesul-verbal trebuie să fie semnat de persoana care l-a întocmit și de către delincvent. Dacă delincventul refuză să semneze procesul-verbal, refuzul trebuie să fie confirmat în procesul-verbal de către martori. Refuzul de a semna actul sau procesul-verbal este calificat ca încălcare gravă de disciplină și se consideră confirmare a încălcării.

Dacă persoana care încalcă disciplina nu este de acord cu conținutul actului sau procesul-verbal, el trebuie să-și exprime în el obiecțiile.

La perceperea amenzii se eliberează o chitanță de forma stabilită. Eliberarea în loc de chitanță a documentelor de călătorie este interzisă.

IX. PRETENȚII, ACȚIUNI, RESTITUIREA PLĂȚILOR ȘI RECUPERAREA PREJUDICIULUI

În cazul neîndeplinirii cursei de pasageri din vina agentului transportator pasagerului i se restituie costul deplin al biletului, inclusiv taxa pentru vînzarea preliminară.

În scopul opririi forțate a autobuzului de rută interurbană pe parcurs, indiferent de cauza care a provocat oprirea, și nefiind posibilitate de a transporta pasagerul pînă în punctul de destinație, precum și în cazul anulării călătoriei din cauza bolii sau accidentului, lui i se restituie costul călătoriei (fără taxa de asigurare) și plata pentru transportarea bagajului (fără taxa pentru valoarea declarată) pentru distanța neparcursă.

Șoferul autobuzului defectat este obligat să efectueze transbordarea pasagerilor în alt autobuz sau, în măsura posibilităților, să-i transporte pînă la stația sau gara din imediata apropiere. În cazul

transbordării biletele vândute sînt valabile pentru călătoria cu alte autobuze, care se deplasează în aceeași direcție. În cazul schimbării autobuzului de tip comun cu un autobuz cu strapontine moi biletele vândute sînt valabile fără plata suplimentară.

Banii sînt restituiți pasagerului:

a) cu o zi calendaristică (pînă la 18 ore) pînă la plecarea în cursă a autobuzului - de către casele vînzării preliminare a biletelor, care au vîndut sau au adus biletul;

b) în ziua plecării autobuzului în cursă - de către casele vînzării curente, care au vîndut biletul.

În cazul pierderii sau deteriorării bagajului transportat din vina agentului transportator la cererea pasagerului se întocmește un act în 3 exemplare care se semnează de către șofer și pasager. Un exemplar al actului transmis pasagerului servește temei pentru înaintarea pretenției. În cerere se indică conținutul pretenției, precum și calculul mărimii prejudiciului, anexîndu-se în mod obligatoriu actul și alte documente, care confirmă mărimea prejudiciului.

Pentru deteriorarea utilajului mijlocului de transport auto de la persoanele vinovate, în modul stabilit de lege, se percepe costul deteriorării determinat în act.

Modul și termenul înaintării și examinării pretențiilor care apar la transportarea pasagerilor și bagajelor sînt reglementate de legislația în vigoare. Pasagerul poate înainta pretenții către transportator în scris în decursul a 7 zile din ziua sosirii pasagerului în punctul de destinație.

Acțiunile agenților transportatori către pasageri pot fi intentate în judecată în decurs de 6 luni (din cauza evenimentului, care a servit drept temei pentru intentarea acțiunii).

Dacă pasagerul nu este de acord cu calculul plății pentru utilizarea transportului auto, el este în drept să adreseze o petiție transportatorului, indicînd esența plîngerii, data, timpul îmbarcării și numărul autovehiculului, de care a beneficiat, denumirea stației auto sau autogării, unde a fost procurat biletul.

Transportatorul este obligat să examineze petiția în termenul stabilit de legislație și să comunice petiționarului rezultatele examinării.

Dreptul de intentare a acțiunii în legătură cu decesul, leziunile corporale sau orice prejudiciu cauzat sănătății pasagerului se stinge după expirarea a 3 ani. Termenul de prescripție nu poate depăși 5 ani din ziua cauzării prejudiciului pasagerului.

Dreptul de intentare a acțiunii în legătură cu pierderea totală sau parțială a bagajului, deteriorarea lui se stinge după expirarea unui an.

Pînă la intentarea acțiunii este obligatoriu de a înainta o pretenție față de transportator. Pretențiile și acțiunile referitor la transporturi se examinează în modul stabilit de legislație.